

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
ul. Mirowska 8, 42-217 Częstochowa
tel./fax (34) 365 16 38
e-mail: delegaturaczwa@wkz.katowice.pl

C-NR.5142.84.2022.DSz

Częstochowa, dnia 2022-06-14

za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

P O Z W O L E N I E Nr CZL254/2022
na prowadzenie robót przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.Dz.U.2022.840) oraz § 13 ust. 1, ust. 2 pkt 1-5 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j.Dz.U.2021.81) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.Dz.U.2021.735 ze zm.),

po rozpatrzeniu wniosku Gminy Ciasna z siedzibą przy ul. Nowej 1a w Ciasnej, w imieniu której występuje Pani Elżbieta Bleszyńska z firmy „Kreator. Studio projektowe”, ul. gen. Sikorskiego 12, 44-120 Pyskowice, z dnia 25.04.2022 r., uzupełnionego w dniu 26.05.2022 r.

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków
p o z w a l a

1. **Gminie Ciasna** z siedzibą w Ciasnej przy ul. Nowej 1a, w imieniu której występuje pełnomocnik **Elżbieta Bleszyńska** z firmy „Kreator. Studio Projektowe”, ul. gen. Sikorskiego 12, 44-120 Pyskowice;
2. **na prowadzenie przy zabytku nieruchomym – pałacu w Sierakowie, wpisanym do rejestru zabytków pod nr A/462/89**, zlokalizowanym w Sierakowie przy Al. Parkowej 4 (działka nr ewid. 435/160 obręb 0007 Sieraków, gmina Ciasna);
3. **robót budowlanych w obrębie dachu pałacu**, obejmujących:
 - 3.1 usunięcie ze wszystkich połąci dachowych istniejącego pokrycia z papy oraz z dachówki karpiówki, z segregacją i oczyszczeniem dachówek celem ich wtórnego wykorzystania;
 - 3.2 rozebranie konstrukcji dachu, z bieżącą oceną stanu poszczególnych elementów i zachowaniem in situ elementów nadających się do dalszego wykorzystania oraz tymczasowo (dla celów odtworzeniowych) elementów charakterystycznych dla kształtowania geometrii dachu;
 - 3.3 demontaż zlokalizowanych w obrębie bryły dachu okien, dekarskich/stalowych elementów dekoracyjnych, ich dalsza naprawa i renowacja (lub odtworzenie) celem powtórnego użycia;
 - 3.4 rozebranie i odbudowę wybranych kominów;
 - 3.5 rozebranie konstrukcji antresoli w centralnej części obiektu;
 - 3.6 wymianie uszkodzonych belek konstrukcyjnych w stropach drewnianych poddasza, stanowiących oparcie dla konstrukcji dachu;
 - 3.7 wykonanie konstrukcji żelbetowej antresoli;
 - 3.8 rozbiórkę i przemurowanie luźnych i uszkodzonych fragmentów ścian zewnętrznych części centralnej obiektu, z odtworzeniem ceglanej podbudowy gzymsu;
 - 3.9 wykonanie wieńca żelbetowego na ścianach zewnętrznych (w strefie pod murlatą) w części centralnej obiektu;
 - 3.10 odtworzenie uszkodzonych i zdegradowanych elementów konstrukcji dachu;
 - 3.11 zabezpieczenie drewnianej konstrukcji dachu przed korozją biologiczną oraz ppoż;

- 3.12 wykonanie pokrycia dachu z blachy tytanowo-cynkowej patynowanej – na połaciach płaskich;
- 3.13 wykonanie pokrycia z dachówki karpiówki: dach na wieży – połacie kryte karpiówką układaną pojedynczo, w łuskę; dach na pozostałych połaciach – podwójne krycie dachówką karpiówką w tzw. koronkę;
- 3.14 wykonanie obróbek dekarских, rynien i rur spustowych z blachy tytanowo-cynkowej patynowanej;
- 3.15 wykonanie instalacji odgromowej budynku;
- 3.16 wykonanie systemowej termoizolacji dachu wełna mineralną wraz z podbitką;
4. według dokumentacji pn. **„Projekt odtworzenia dachu dla pałacu w Sierakowie Śląskim w ramach zadania pn. „Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Sierakowie Śląskim w celu nadania funkcji integracji międzypokoleniowej”**, w składającej której weszły opracowania:
- 4.1 Ekspertyza o stanie technicznym budynku wraz z oceną możliwości odtworzenia dachu – autor mgr inż. Oskar Goldmann – data opracowania: marzec 2022 r.;
- 4.2 Projekt zagospodarowania terenu – projektant: dr inż. arch. Elżbieta Błęszyńska – data opracowania: kwiecień 2022 r.;
- 4.3 Projekt architektoniczno-budowlany – projektant: dr inż. arch. Elżbieta Błęszyńska – data opracowania: maj 2022 r.;
- 4.4 Projekt budowlany. Branża Elektryczna. Instalacja odgromowa – projektant inż. Wiesław Dawid – data opracowania: kwiecień 2022 r.;
5. przy spełnieniu następujących warunków polegających na:
- a) kierowaniu robotami budowlanymi i wykonywaniu nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ustawy;
- b) przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, a w toku robót budowlanych na 14 dni przed dokonaniem zmiany osób, o których mowa w pkt a) niniejszej decyzji:
- imienia, nazwiska i adresu tych osób,
 - dokumentów potwierdzających spełnianie przez te osoby wymagań, o których mowa w art. 37c ustawy;
 - oświadczeń tych osób o przyjęciu odpowiednio obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego;
- oraz warunków dodatkowych polegających na:
- zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych,
 - zabezpieczeniu/przygotowaniu pod inwestycję terenu wokół pałacu w sposób jak najmniej ingerujący w zagospodarowanie zabytkowego parku (m.in. zabezpieczenie drzew, wyznaczenie miejsc do składowania materiałów, wyznaczenie tras poruszania się maszyn budowlanych i pojazdów);
 - zabezpieczeniu, **przed przystąpieniem do planowanych prac**, zachowanych zabytkowych elementów wyposażenia pałacu [zabezpieczenie in situ elementów stałych; dla elementów przewidzianych do demontażu wskazanie bezpiecznego miejsca przechowywania: zabezpieczenie na czas transportu, dokładne oznakowanie elementów, celem powtórnego ich montażu w pierwotnym położeniu – wykaz (z portfolio zdjęciowym) zdemontowanych elementów wyposażenia wraz z dokumentacją wskazującą ich pierwotną lokalizację należy przekazać do WUOZ Delegatura w Częstochowie);
 - niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych i konserwatorskich;

- **zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie wykonania podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności – dotyczy przyjęcia zasad układania dachówki – wykorzystania dachówki z odzysku; odsłonięcia konstrukcji lukarn w części centralnej korpusu pałacu, odsłonięcia/dojścia do tych elementów dachu, dla których z uwagi na dotychczasowy brak dostępu, nie było możliwości inwentaryzacji,);**
- prowadzeniu prac rozbiórkowych etapami umożliwiającymi dokładne odtworzenie pierwotnej geometrii dachu (czasowe pozostawienie konstrukcji w charakterystycznych miejscach: więźbary, kosze, krawężnice, lukarny itp.);
- zdjęciu szablonu z detalu podlegającego rozbiórce: gzyms wieńczący kominy, gzyms podokapowy w części centralnej obiektu,
- pozostawieniu dla celów odtworzeniowych/naprawczych profilowanych elementów dekarских;
- zabezpieczeniu i zinwentaryzowaniu (na zasadach określonych wyżej jak dla zachowanych elementów wyposażenia wnętrza), planowanych do dalszej naprawy/konserwacji/odtworzenia, okien zdemontowanych w obrębie poddasza;
- zabezpieczeniu, na każdym etapie robót, obiektu przed zalaniem wodami opadowymi/roztopowymi;
- dokonaniu odbioru częściowego i końcowego wykonanych robót budowlanych z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- prowadzeniu dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności oraz użytych materiałów, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.

6. Pozwolenie jest ważne do dnia: 31 grudnia 2024 roku.

UZASADNIENIE

Pałac wraz z parkiem, całość zlokalizowana w Sierakowie Śląskim gm. Ciasna, przy Al. Parkowej 4, zostały wpisane do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Częstochowie L.dz. KL.-5340/11/89 z dnia 27 czerwca 1989 r. pod nr A/462/89.

W związku z powyższym pałac i park podlegają ochronie prawnej, która wyraża się m.in. poprzez obowiązek uzgadniania wszelkich prac przy obiekcie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Zgodnie z obowiązującymi przepisami cytowanej na wstępie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wszelkie prace przy obiekcie wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 6 ust. 1 - ochronie i opiece nad zabytkami podlegają, bez względu na stan zachowania: pkt 1 zabytki nieruchome, będące w szczególności: lit. c dziełami architektury i budownictwa; art. 7 formami ochrony zabytków są: pkt 1 wpis do rejestru zabytków; art. 36 ust. 1 pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga: pkt 1 prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Prace powinny być prowadzone zgodnie z § 13 ust. 1, ust. 2 pkt. 1 - 5 rozporządzenia ministra kultury i dziedzictwa narodowego z dnia 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków.

Stan techniczny pałacu, pomimo wykonanych wcześniej miejscowych napraw/uzupełnień pokrycia jest zły. Obiekt nie jest użytkowany, od dłuższego czasu nie prowadzono w nim (poza wyżej wymienionymi) żadnych prac konserwacyjno-naprawczych. Brak, we wcześniejszych latach, bieżących napraw pokrycia dachowego spowodował zalewanie wodami opadowymi i roztopowymi niższych

kondygnacji, a w kolejnym etapie nieodwracalne uszkodzenia konstrukcji więźby oraz stropów drewnianych skutkujące miejscowym zarwaniem stropów i sklepień oraz degradacją konstrukcji galerii drewnianej w centralnej części obiektu. W najgorszym stanie pozostaje, wspierająca się na konstrukcji galerii, konstrukcja dachu nad częścią centralną obiektu. Zalewanie wodami opadowymi i roztopowymi skutkuje również zamakaniem ścian zewnętrznych i degradacją tynków i detalu architektonicznego stanowiących wystrój elewacji. Budynek został zabezpieczony przed dostępem osób trzecich poprzez tymczasowe замуrowania, pozostających bez stolarki, otworów okiennych i drzwiowych w poziomie parteru i piwnic. Stan techniczny obiektu miejscowo jest tak zły, że nie pozwala na dojście i inwentaryzację niektórych jego miejsc, w szczególności w części centralnej z antresolą.

W dniu 25.04.2022 r. do tut. urzędu wpłynął Gminy Ciasna posiadającej tytuł prawny do użytkowania (własność) całej nieruchomości obejmującej działkę nr ewid. 435/160 obręb 0007 Sieraków, reprezentowanej przez pełnomocnika Panią Elżbietę Bleszyńską – o wydanie pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru – pałacu w Sierakowie. Do wniosku dołączona dokumentacja pn. „Projekt odtworzenia dachu dla pałacu w Sierakowie Śląskim w ramach zadania pn. „Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Sierakowie Śląskim w celu nadania funkcji integracji międzypokoleniowej”, w składającej której weszły opracowania: *Ekspertyza o stanie technicznym budynku wraz z oceną możliwości odtworzenia dachu; Projekt zagospodarowania terenu; Projekt architektoniczno-budowlany; Projekt budowlany. Branża Elektryczna. Instalacja odgromowa.*

Planowane w oparciu o ww. dokumentację roboty budowlane mają na celu odtworzenie dachu pałacu. Zakres robót obejmie wymianę zdegradowanej konstrukcji więźby dachowej oraz zdegradowanych elementów stropów drewnianych stanowiących oparcie dla konstrukcji więźby, wymianę pokrycia (z zastosowaniem na części dachu odzyskanej z obecnego pokrycia dachówki), rozbiórkę i odbudowę wybranych kominów, w części centralnej obiektu: rozbiórkę istniejącej antresoli i wykonanie nowej w konstrukcji żelbetowej, wykonanie niezbędnych przemurowań ścian w strefach pod okapem, ocieplenie połaci dachowych z montażem podbitki, wykonanie obróbek dekarских, rynien, rur spustowych oraz instalacji odgromowej.

W pozwoleniu określono warunek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach i nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac, oraz warunki dotyczące zapewnienia nadzoru nad pracami osób uprawnionych, odpowiedzialnych za prawidłowość przebiegu robót budowlanych podejmowanych w obiekcie. Osoby te winny spełniać wymogi, o których mowa w art. 37 c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pozwolenie zawiera warunek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, danych osób wymienionych w art. 37c ustawy.

Ponadto w pozwoleniu określono wiele warunków dodatkowych polegających m.in. na:

- odpowiednim przygotowaniu/zabezpieczeniu placu budowy – terenu wokół pałacu będącego zabytkowym parkiem;
- zabezpieczeniu zabytkowego wyposażenia zachowanego w pałacu, z przekazaniem do tut. urzędu wykazów przedmiotowych obiektów oraz informacji o miejscu ich przechowywania;
- zabezpieczeniu obiektu w trakcie prowadzenia robót, przed zalewaniem wodami opadowymi;
- prowadzeniu rozbiórki w sposób umożliwiający zinwentaryzowanie tych elementów dachu do których nie było dostępu oraz w sposób zapewniający dokładne odtworzenie dotychczasowej geometrii dachu;
- wykonaniu szablonów dla elementów wystroju elewacji podlegających rozbiórce;
- bieżącej oceny i wtórnego wykorzystania elementów więźby oraz pokrycia dachowego – dachówki karpiówki.

Biorąc pod uwagę fakt, iż wszystkie wnioskowane roboty budowlane są w pełni uzasadnione, zmierzają poprawy estetyki pałacu, do poprawy jego stanu technicznego, odcinają wnętrze od destrukcyjnego wpływu czynników atmosferycznych, a także otwierają możliwość dalszego, bezpiecznego prowadzenia robót budowlanych i konserwatorskich w obrębie pałacu, tutejszy organ, przychylił się wnioskowi o wydanie pozwolenia w oparciu o wyżej wymienione opracowania

architektoniczne i budowlane, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów określonych w pkt 5 niniejszego pozwolenia.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

z up. ŚLĄSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW w Katowicach

mgr Jacek KOJ
st. Inspektor Ochrony Zabytków

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Z dniem doręczenia Śląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Oświadczenie to nie może być cofnięte.
3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności lub podlega ona natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania także gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
6. Organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.
7. Jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję.
8. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające również wtedy, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.
9. Organ odwoławczy nie przeprowadza postępowania wyjaśniającego, o którym mowa powyżej, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.
10. Wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydania niniejszego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.
11. W razie stwierdzenia, że prace prowadzone są bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję wstrzymującą prace, badania, roboty lub inne działania przy zabytku, a następnie wyda decyzję nakazującą

przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo nakładającą obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku, przy czym wniosek o wydanie tego pozwolenia składa się w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia doręczenia decyzji, albo nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.

12. W razie stwierdzenia, że prace zostały wykonane bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposób i w określonym terminie.
13. Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie określonych w nim działań nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz innych decyzji, opinii i uzgodnień wymaganych przepisami szczególnymi.

Zwolnienie z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U.2021.1923 ze zm.).

Do zwrotu:

1. Opatrzona adnotacją konserwatorską dokumentacja wymieniona w pkt. 4 niniejszej decyzji

Otrzymują:

1. Gmina Ciasna (w imieniu której działa pełnomocnik Elżbieta Bleszyńska)
2. a/a (sekretariat)
3. a/a

Do wiadomości:

1. Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, ul. Francuska 12, 40-015 Katowice (EZD)

RPW/7072/2022

RPW/8996/2022